

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VÝSKUMU,
VÝVOJA A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Profesijný štandard

Vedúci pedagogický zamestnanec

Vedúci odborný zamestnanec

Kariérová pozícia:	vedúci pedagogický zamestnanec vedúci odborný zamestnanec
--------------------	--

Opis profesijného štandardu

Štruktúra profesijného štandardu vedúceho pedagogického zamestnanca a vedúceho odborného zamestnanca

Profesijný štandard sa skladá zo súboru profesijných kompetencií, ktoré vytvárajú kompetenčný profil vedúceho pedagogického zamestnanca a vedúceho odborného zamestnanca. Sú zoskupené do štyroch oblastí a opisujú profesijnú činnosť vedúceho pedagogického zamestnanca a vedúceho odborného zamestnanca.

- Oblasť Normatívne, ekonomické a koncepčné riadenie** obsahuje kompetencie pokrývajúce základné oblasti riadenia školy/školského zariadenia.
- Oblasť Riadenie procesov výchovy a vzdelávania a odborných činností v škole/školskom zariadení** obsahuje špecifické kompetencie viažuce sa na poslanie školy/školského zariadenia. Sú to kompetencie zamerané na plánovanie, realizáciu a autoevalváciu školského vzdelávacieho programu a odborných činností.
V tejto oblasti vzhľadom na odlišnosti plánovania a realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu a odborných činností sú kompetencie pre vedúcich pedagogických/odborných zamestnancov naplnené samostatne.
- Oblasť Personálne riadenie** obsahuje kompetencie zamerané na personálnu stratégiu v škole/školskom zariadení, hodnotenie, odmeňovanie a rozvoj pedagogických/odborných zamestnancov.
- Oblasť Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec** obsahuje kompetencie súvisiace s kariérovou pozíciou vedúceho pedagogického/odborného zamestnanca a jeho spoluprácu s aktérmi výchovy a vzdelávania a partnermi školy/školského zariadenia.

Kompetencie v rámci oblastí sú modifikované podľa rozsahu riadiacich činností a právomocí vedúcich pedagogických/odborných zamestnancov. Každá kompetencia je opísaná potrebnými **vedomosťami** (súbory poznatkov, ktoré tvoria nevyhnutné predpoklady na správne posúdenie, resp. výkon kariérovej pozície) a **spôsobilosťami** (schopnosti nadobudnuté v praktickej činnosti, ktoré sú predpokladom na správny výkon kariérovej pozície).

Indikátory preukázateľnosti kompetencie vyjadrujú očakávané prejavy kompetencií vedúcich pedagogických/odborných zamestnancov v praxi. Reálny rozsah činností opísaný v indikátoroch je daný mierou delegovaných právomocí a úloh vedúceho pedagogického/odborného zamestnanca.

Kompetenčný profil vedúceho pedagogického/odborného zamestnanca

Oblasti	Profesijné kompetencie
1. Normatívne, ekonomické a koncepčné riadenie	1.1 Uplatňovať všeobecne záväzné právne predpisy v riadení školy/školského zariadenia
	1.2 Riadiť ekonomiku a prevádzku školy/školského zariadenia

	1.3 Konceptne riadiť školu/školské zariadenie 1.4 Riadiť zmenu a viesť ľudí 1.5 Rozvíjať kultúru školy/školského zariadenia
2. Riadenie procesov výchovy, vzdelávania a odborných činností v škole/školskom zariadení	2.1 Riadiť tvorbu a aktualizáciu školského vzdelávacieho programu/výchovného programu a plánu odborných činností v škole/školskom zariadení 2.2 Riadiť realizáciu školského vzdelávacieho programu, výchovného programu a odborných činností v škole/školskom zariadení 2.3 Riadiť autoevalváciu školy/školského zariadenia
3. 3. Personálne riadenie	3.1 Tvoriť a realizovať personálnu stratégiu v škole/školskom zariadení 3.2 Riadiť procesy hodnotenia a odmeňovania zamestnancov školy/školského zariadenia 3.3 Riadiť profesijný rozvoj pedagogických/odborných zamestnancov školy/školského zariadenia
4. Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec	4.1 Stotožniť sa s kariérovou pozíciou vedúceho pedagogického/odborného zamestnanca 4.2 Spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania ¹

1. OBLASŤ NORMATÍVNE, EKONOMICKÉ A KONCEPČNÉ RIADENIE

Kompetencia 1.1 Uplatňovať všeobecne záväzné právne predpisy v riadení školy/školského zariadenia

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec má vedomosti o:

- právnych predpisoch týkajúcich sa pracovnoprávných vzťahov, ochrany osobných údajov, procesov riadenia, rozhodovania, ekonomiky a prevádzky v škole/školskom zariadení a zaobchádzania s majetkom,
- pravidlách tvorby interných predpisov školy/školského zariadenia.

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec je spôsobilý:

- vytvárať interné predpisy školy/školského zariadenia,
- aplikovať právne predpisy Slovenskej republiky v procesoch riadenia a rozhodovania v škole/školskom zariadení.

Indikátory – preukázateľnosť kompetencie

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec v súlade s platnými právnymi predpismi a delegovanými právomocami:

- vytvára a aktualizuje interné predpisy školy/školského zariadenia,
- rozhoduje, rieši sťažnosti a komunikuje s orgánmi štátnej správy a samosprávy, zriaďovateľom a príslušnými inštitúciami; *ak ide o riaditeľa, rozhoduje o výkone práv a povinností dieťaťa/žiaka/poslucháča v súlade s účinnými predpismi na úseku štátnej správy v školstve*
- v určených termínoch predkladá predpísané dokumenty príslušným orgánom a inštitúciam,
- rieši pracovnoprávne vzťahy,
- kontroluje dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, za ktoré zodpovedá.

Kompetencia 1.2 Riadiť ekonomiku a prevádzku školy/školského zariadenia

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec má vedomosti o:

- systémy financovania regionálneho školstva v Slovenskej republike,

¹ Aktéri výchovy a vzdelávania sú subjekty, ktoré podporujú výchovu, vzdelávanie, rozvoj a napĺňanie potrieb dieťaťa/žiaka, napr. zákonní zástupcovia detí/žiakov, pedagogickí/odborní zamestnanci a iní odborníci

- princípoch a legislatívnych východiskách ekonomického riadenia a správy majetku školy/školského zariadenia.

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec je spôsobilý:

- riadiť tvorbu rozpočtu školy/školského zariadenia a kontrolovať jeho čerpanie,
- vykonávať správu majetku školy/školského zariadenia,
- riadiť podnikateľskú činnosť školy/školského zariadenia,
- získavať mimorozpočtové zdroje a riadiť ich čerpanie,
- vytvoriť efektívny systém vnútornej kontroly v škole/školskom zariadení,
- aplikovať interné predpisy v riadení školy/školského zariadenia.

Indikátory – preukázateľnosť kompetencie

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec v súlade s delegovanými právomocami:

- riadi tvorbu rozpočtu vo vzťahu k personálnym, prevádzkovým a rozvojovým potrebám školy/školského zariadenia,
- riadi a hodnotí čerpanie rozpočtu z hľadiska účelnosti, účinnosti, efektívnosti a hospodárnosti,
- vyhľadáva a získava zdroje na podporu aktivít na rozvoj školy/školského zariadenia,
- spravuje majetok školy/školského zariadenia,
- kontroluje dodržiavanie právnych noriem a interných smerníc v oblastiach ekonomiky a prevádzky školy/školského zariadenia,
- zabezpečuje bezpečné a hygienicky vyhovujúce prostredie školy/školského zariadenia.

Kompetencia 1.3 Konceptne riadiť školu/školské zariadenie

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec má vedomosti o:

- štátnej a regionálnej školskej politike, trendoch vo výchove a vzdelávaní, trendoch v oblasti odborných činností a riadení školy/školského zariadenia,
- teoretických východiskách konceptného riadenia školy/školského zariadenia a inštitucionálneho rozvoja,
- zásadách projektového riadenia.

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec je spôsobilý:

- formulovať víziu v súlade s poslaním školy/školského zariadenia,
- vytvoriť a naplňovať koncepciu rozvoja školy/školského zariadenia,
- vytvoriť systém riadenia školy/školského zariadenia,
- riadiť projekty reflektujúce ciele rozvoja školy/školského zariadenia.

Indikátory – preukázateľnosť kompetencie

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec v súlade s delegovanými právomocami:

- efektívne riadi školu/školské zariadenie v súlade s víziou a poslaním,
- analyzuje externé a interné prostredie školy/školského zariadenia,
- vytvára konceptný/ideový zámer rozvoja školy/školského zariadenia a vedie zamestnancov k jeho pochopeniu a prijatiu,
- formuluje dlhodobé/strategické ciele, tvorí k nim realizačné plány, riadi a vyhodnocuje ich plnenie, prijíma korekcie a navrhuje intervencie,
- tvorí ročný plán práce školy alebo ročný plán činnosti školského zariadenia, riadi a hodnotí jeho realizáciu,
- prispôsobuje organizačnú štruktúru potrebám rozvoja školy/školského zariadenia.

Kompetencia 1.4 Riadiť zmenu a viesť ľudí

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec má vedomosti o:

- teoretických východiskách procesu zmeny a jeho riadení,
- teoretických východiskách vedenia ľudí,
- spôsoboch vedenia ľudí v procese zmeny,
- zásadách efektívnej komunikácie a zvládania konfliktov.

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec je spôsobilý:

- identifikovať oblasti zmeny v škole/školskom zariadení,

- vytvoriť víziu zmeny,
- navrhnuť stratégiu zmeny a projekt realizácie zmeny v škole/školskom zariadení,
- zostaviť a viesť skupiny a tímy,
- navrhnuť vhodný spôsob vedenia jednotlivca, skupiny alebo tímu,
- vytvárať vzťahy založené na vzájomnom rešpekte a dôvere,
- využívať vhodné spôsoby motivácie zamestnancov školy/školského zariadenia,
- riešiť konflikty a záťažové situácie.

Indikátory – preukázateľnosť kompetencie

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec v súlade s delegovanými právomocami:

- na základe relevantných dát a poznatkov identifikuje oblasti, v ktorých je potrebné uskutočniť zmeny,
- formuluje zdieľanú víziu zmeny,
- volí vhodnú stratégiu zmeny s ohľadom na disponibilné zdroje a možnosti,
- navrhuje a riadi realizáciu projektu zmeny,
- vyhodnocuje prínos, dopady a udržateľnosť zmeny,
- efektívne komunikuje so zamestnancami školy/školského zariadenia,
- podporuje odbornú komunikáciu a vzájomné učenie sa,
- identifikuje a včas rieši konflikty a záťažové situácie v škole/školskom zariadení,
- deleguje právomoci na pedagogických/odborných zamestnancov a vytvára systém spoločnej zodpovednosti,
- využíva rôzne spôsoby motivácie zamestnancov,
- primerane využíva rôzne štýly vedenia ľudí,
- poskytuje individuálnu podporu a pomoc zamestnancom,
- iniciuje a podporuje tímovú prácu.

Kompetencia 1.5 Rozvíjať kultúru školy/školského zariadenia

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec má vedomosti o:

- teoretických základoch rozvoja kultúry a klímy v škole/školskom zariadení,
- typoch kultúr a ich vplyvoch na úspešnosť školy/školského zariadenia,
- spôsoboch identifikácie existujúcej kultúry školy/školského zariadenia,
- spôsoboch rozvoja a zmeny kultúry školy/školského zariadenia.

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec je spôsobilý:

- využívať participatívny štýl pri tvorbe vízie školy/školského zariadenia,
- identifikovať a redefinovať hodnotový systém školy/školského zariadenia,
- identifikovať typ kultúry, prvky kultúry a ich vplyv na riadenie, výchovno-vzdelávací proces/proces odborných činností a výsledky školy/školského zariadenia,
- rozvíjať kultúru školy/školského zariadenia ako učiacej sa organizácie,
- navrhnuť a realizovať stratégiu rozvoja a zmeny kultúry školy/školského zariadenia.

Indikátory – preukázateľnosť kompetencie

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec v súlade s delegovanými právomocami:

- navrhne inovovaný hodnotový systém školy/školského zariadenia v súlade s meniacimi sa podmienkami, trendmi v oblasti výchovy, vzdelávania/odborných činností a potrebami školy/školského zariadenia,
- dodržiava, podporuje dodržiavanie a rozvíja hodnotový systém školy/školského zariadenia,
- identifikuje typ a prvky kultúry a ich vplyv na výsledky a úspešnosť školy/školského zariadenia,
- riadi a vedie zmenu kultúry školy/školského zariadenia v súlade s víziou a koncepciou rozvoja,
- podporuje zmenu kultúry v kontexte učiacej sa organizácie.

2. OBLASŤ RIADENIE PROCESOV VÝCHOVY, VZDELÁVANIA A ODBORNÝCH ČINNOSTÍ V ŠKOLE/ŠKOLSKOM ZARIADENÍ

Kompetencia 2.1 Riadiť tvorbu a aktualizáciu školského vzdelávacieho programu, výchovného programu a plánu odborných činností v škole/školskom zariadení

Vedúci pedagogický zamestnanec má vedomosti o:

- modeli dvojúrovňového kurikula,

Vedúci odborný zamestnanec má vedomosti o:

▪ metodike tvorby školského vzdelávacieho programu, vzdelávacieho programu školského zariadenia. Vedúci pedagogický zamestnanec je spôsobilý: ▪ riadiť tvorbu a aktualizáciu školského vzdelávacieho programu/výchovného programu školského zariadenia, ▪ plánovať zdroje na realizáciu školského vzdelávacieho programu/ výchovného programu školského zariadenia.	▪ druhoch a formách odborných činností v školskom zariadení, ▪ základných princípoch plánovania odborných činností, ▪ podporných úrovniach systému poradenstva a prevencie. Vedúci odborný zamestnanec je spôsobilý: ▪ identifikovať potreby klientov školského zariadenia, škôl a partnerských inštitúcií, ▪ vytvoriť plán odborných činností.
Indikátory – preukázateľnosť kompetencie	
Vedúci pedagogický zamestnanec	Vedúci odborný zamestnanec
<i>V súlade s delegovanými právomocami:</i> ▪ vytyčuje zameranie školy/ školského zariadenia, ▪ vymedzuje očakávania kvality a formuluje pedagogické ciele školy/ školského zariadenia, ▪ riadi proces výberu výchovných a vzdelávacích stratégií zabezpečujúcich rozvoj kompetencií detí/žiacov, ▪ riadi prácu tímov tvoriacich školský vzdelávací program, výchovný program školského zariadenia tak, aby: - bol v súlade so štátnym vzdelávacím programom, - zohľadňoval potreby detí/žiacov, ich zákonných zástupcov, škôl vyššieho typu, zamestnávateľov a iných relevantných subjektov, - bol v súlade s koncepciou rozvoja školy/ školského zariadenia, - bol v súlade s potenciálne dostupnými zdrojmi, ▪ prijíma opatrenia uložené kontrolnými orgánmi na odstránenie nedostatkov v školskom vzdelávacom programe/ výchovný program školského zariadenia, ▪ komunikuje proces tvorby školského vzdelávacieho programu s príslušnými orgánmi a inštitúciami.	<i>V súlade s delegovanými právomocami:</i> ▪ definuje zameranie odborných činností pre aktuálny školský rok, ▪ vymedzuje očakávania kvality a formuluje ciele odborných činností školského zariadenia v spolupráci s odbornými zamestnancami, ▪ tvorí ročný plán odborných činností tak, aby bol v súlade s: - platnými právnymi predpismi, - potrebami klientov, ich zákonných zástupcov, škôl, školských zariadení, - koncepciou rozvoja školského zariadenia, - reálne dostupnými zdrojmi.
Kompetencia 2.2 Riadiť realizáciu školského vzdelávacieho programu/ výchovného programu a odborných činností v škole/školskom zariadení	
Vedúci pedagogický zamestnanec má vedomosti o: ▪ metódach a nástrojoch riadenia realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu, ▪ úlohách metodických orgánov v riadení realizácie školského vzdelávacieho programu, ▪ úlohách inštitúcií a možnostiach spolupráce s príslušnými inštitúciami, organizáciami a odborníkmi v oblasti výchovy a vzdelávania. Vedúci pedagogický zamestnanec je spôsobilý: ▪ definovať očakávania na kvalitu procesov výchovy a vzdelávania, ▪ vytvoriť podmienky, zabezpečiť zdroje a monitorovať priebeh realizácie školského vzdelávacieho programu/výchovného programu školského zariadenia,	Vedúci odborný zamestnanec má vedomosti o: ▪ obsahu, cieľoch, priebehu a realizácii odborných činností v školskom zariadení, ▪ metódach a nástrojoch riadenia priebehu a realizácie odborných činností v školskom zariadení, ▪ úlohách inštitúcií a možnostiach spolupráce s príslušnými inštitúciami a odborníkmi v oblasti výchovy a vzdelávania. Vedúci odborný zamestnanec je spôsobilý: ▪ riadiť a organizovať realizáciu odborných činností v školskom zariadení, ▪ zosúladiť odborné činnosti vzhľadom na personálne, časové a ekonomické faktory,

▪ riadiť metodické orgány, poradné orgány a pracovné skupiny na úrovni školy/školského zariadenia, ▪ riadiť projekty na zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu, ▪ iniciovať vzájomné učenie sa pedagogických/odborných zamestnancov v procese realizácie školského vzdelávacieho programu/výchovného programu školského zariadenia, ▪ flexibilne reagovať na špecifické okolnosti realizácie školského vzdelávacieho programu/výchovného programu školského zariadenia.	▪ vytvoriť podmienky a zabezpečiť zdroje na realizáciu odborných činností v školskom zariadení, ▪ iniciovať vzájomné učenie sa odborných a pedagogických zamestnancov v procese realizácie odborných činností.
---	---

Indikátory – preukázateľnosť kompetencie

Vedúci pedagogický zamestnanec	Vedúci odborný zamestnanec
<i>V súlade s delegovanými právomocami:</i> ▪ monitoruje procesy vedúce k žiadanej kvalite výchovy a vzdelávania v podmienkach školy/školského zariadenia, ▪ iniciuje a podporuje efektívnu výmenu skúseností, vzájomné učenie sa pedagogických/odborných zamestnancov, vedúce k zvyšovaniu kvality výchovy a vzdelávania v podmienkach školy/školského zariadenia, ▪ získava informácie o realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu, ▪ rieši aktuálne pedagogické situácie vo výchovno-vzdelávacom procese v škole/školskom zariadení, ▪ riadi prácu poradných orgánov, metodických orgánov a pracovných skupín na úrovni školy/školského zariadenia, ▪ vytvára podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu/výchovného programu školského zariadenia, ▪ vytvára podmienky na realizáciu projektov na zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu.	<i>V súlade s delegovanými právomocami:</i> ▪ monitoruje procesy vedúce k žiadanej kvalite odborných činností v školskom zariadení, ▪ získava informácie o realizácii odborných činností, ▪ flexibilne reaguje na aktuálne situácie a potreby dotýkajúce sa realizácie odborných činností, ▪ iniciuje a podporuje efektívnu výmenu skúseností, vzájomné učenie sa pedagogických/odborných zamestnancov, vedúce k zvyšovaniu kvality odborných činností v podmienkach školského zariadenia, ▪ podporuje inovácie odborných činností, ▪ vytvára podmienky na realizáciu odborných činností.

Kompetencia 2.3 Riadiť autoevalváciu školy/školského zariadenia

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec má vedomosti o:

- teoretických východiskách evalvácie a autoevalvácie,
- zásadách, metódach a nástrojoch autoevalvácie.

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec je spôsobilý:

- vytvoriť systém autoevalvácie školy/školského zariadenia vrátane odborných činností v školskom zariadení,
- stanoviť ciele a oblasti, kritériá a indikátory autoevalvácie,
- zvoliť vhodné metódy a nástroje autoevalvácie,
- vytvoriť plán autoevalvácie,
- zostaviť autoevalvačné tímy,
- vyhodnocovať a interpretovať získané údaje z autoevalvačného procesu,
- spracovať autoevalvačnú správu,
- navrhnuť opatrenia a zmeny v procesoch výchovy, vzdelávania a odborných činností.

Indikátory – preukázateľnosť kompetencie

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec v súlade s delegovanými právomocami:

- v spolupráci s pedagogickými/odbornými zamestnancami určuje oblasti, ciele a indikátory splnenia cieľov autoevalvácie,
- vyberá vhodné metódy a nástroje autoevalvácie,
- posudzuje a schvaľuje plán autoevalvácie,
- podporuje vznik autoevalvačných tímov a vytvára podmienky na prácu,
- na základe zistení prijíma opatrenia vo vzťahu k cieľom autoevalvácie a procesom výchovy a vzdelávania a odborných činností,
- z dlhodobého hľadiska vyhodnocuje efektívnosť a účelnosť intervencií vo vzťahu k zvyšovaniu kvality.

3. OBLASŤ PERSONÁLNE RIADENIE

Kompetencia 3.1 Tvoriť a realizovať personálnu stratégiu v škole/školskom zariadení

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec má vedomosti o:

- teoretických východiskách riadenia a rozvoja ľudských zdrojov,
- profesijných štandardoch pedagogických/odborných zamestnancov,
- platných právnych predpisoch v oblasti riadenia a rozvoja ľudských zdrojov.

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec je spôsobilý:

- tvoriť personálnu stratégiu školy/školského zariadenia,
- tvoriť a riadiť personálnu administratívu,
- rozhodovať v súlade s platnými právnymi predpismi v oblasti riadenia a rozvoja ľudských zdrojov,
- využívať profesijné štandardy v personálnom riadení.

Indikátory – preukázateľnosť kompetencie

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec v súlade s delegovanými právomocami:

- vytvára/adaptuje a realizuje personálnu stratégiu školy/školského zariadenia,
- stanovuje požiadavky na kompetencie pedagogických/odborných zamestnancov vychádzajúce z profesijných štandardov, školského vzdelávacieho programu/ výchovného programu školského zariadenia a potrieb rozvoja školy/školského zariadenia,
- stanovuje požiadavky na kompetencie odborných zamestnancov podľa charakteru odborných činností,
- plánuje ľudské zdroje s dôrazom na zabezpečenie odborných činností a potreby školského vzdelávacieho programu/ výchovného programu školského zariadenia a rozvoj školy/školského zariadenia,
- definuje požiadavky a kritériá na výber pedagogických/odborných zamestnancov,
- aplikuje profesijné štandardy v personálnom riadení školy/školského zariadenia,
- vytvára a aktualizuje predpísanú personálnu agendu,
- zlepšuje efektívnosť personálneho riadenia.

Kompetencia 3.2 Riadiť procesy hodnotenia a odmeňovania zamestnancov školy/školského zariadenia

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec má vedomosti o:

- teoretických a legislatívnych východiskách hodnotenia a odmeňovania zamestnancov.

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec je spôsobilý:

- vytvoriť/inovovať systém hodnotenia pracovného výkonu zamestnancov v škole/školskom zariadení,
- vytvoriť/inovovať systém odmeňovania zamestnancov.

Indikátory – preukázateľnosť kompetencie

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec v súlade s delegovanými právomocami:

- v spolupráci so zamestnancami formuluje ciele a oblasti hodnotenia,
- vytvára kritériá hodnotenia pracovného výkonu zamestnancov,
- vyberá metódy a nástroje hodnotenia a sebahodnotenia zamestnancov vo vzťahu ku kritériám,
- zabezpečuje a realizuje odbornú prípravu hodnotiteľov,
- vytvára zásady hodnotenia špecifikované v internom riadiacom dokumente,
- navrhuje rámcový priebeh hodnotiacich rozhovorov,

- realizuje hodnotiace rozhovory, podporuje sebareflexiu a rozvoj sebahodnotenia zamestnancov, poskytuje zamestnancom očakávanú podporu,
- analyzuje výsledky hodnotenia a využíva ich na rozvoj a motiváciu zamestnancov školy/školského zariadenia,
- zohľadňuje výsledky hodnotenia v odmeňovaní a oceňovaní zamestnancov,
- vytvára objektívny a transparentný systém odmeňovania pedagogických a odborných zamestnancov.

Kompetencia 3.3 Riadiť profesijný rozvoj pedagogických/odborných zamestnancov školy/školského zariadenia

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec má vedomosti o:

- teoretických a legislatívnych východiskách profesijného rozvoja pedagogických/odborných zamestnancov.

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec je spôsobilý:

- analyzovať rozvojové potreby zamestnancov,
- tvoriť stratégie profesijného rozvoja zamestnancov na úrovni jednotlivca a kolektívu,
- hodnotiť efektívnosť a prínos rozvojových aktivít pre kvalitu výchovy a vzdelávania a kvalitu poskytovania odborných činností,
- vytvoriť program adaptačného vzdelávania začínajúcich pedagogických/odborných zamestnancov,
- vytvoriť program aktualizácie vzdelávania pedagogických/odborných zamestnancov.

Indikátory – preukázateľnosť kompetencie

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec v súlade s delegovanými právomocami

- stanovuje rozvojové potreby a priority rozvoja pedagogických/odborných zamestnancov vyplývajúce z:
 - potrieb školského vzdelávacieho programu/ výchovného programu školského zariadenia,
 - charakteru odborných činností,
 - rozvojových potrieb školy/školského zariadenia,
 - výsledkov hodnotenia pracovného výkonu zamestnancov,
 - požiadaviek na úroveň profesijných kompetencií pedagogických/odborných zamestnancov,
 - individuálnych rozvojových potrieb zamestnancov,
 - aktuálnych trendov a problémov výchovy a vzdelávania v škole/školskom zariadení,
 - aktuálnych trendov a problémov v poskytovaní odborných činností,
- navrhuje a realizuje stratégie profesijného rozvoja pedagogických/odborných zamestnancov,
- určuje priority realizácie rozvojových aktivít,
- tvorí plán profesijného rozvoja pedagogických/odborných zamestnancov školy/školského zariadenia,
- tvorí program adaptačného vzdelávania začínajúcich pedagogických/odborných zamestnancov,
- tvorí program aktualizácie vzdelávania pedagogických/odborných zamestnancov a vyhodnocuje jeho efektívnosť,
- navrhuje a realizuje systém vzájomného učenia sa pedagogických/odborných zamestnancov.

4. OBLASŤ VEDÚCI PEDAGOGICKÝ/ODBORNÝ ZAMESTNANEC

Kompetencia 4.1 Stotožniť sa s kariérovou pozíciou vedúceho pedagogického/odborného zamestnanca

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec má vedomosti o:

- osobných dispozíciách, silných a slabých stránkach,
- trendoch vývoja spoločnosti, trendoch v oblasti výchovy a vzdelávania, poskytovania odborných činností a manažmentu škôl/školských zariadení,
- činnostiach manažéra a lídra v škole/školskom zariadení,
- stratégiách a možnostiach profesijného rozvoja vedúcich pedagogických/odborných zamestnancov,
- poslaní a cieľoch pedagogickej profesie a výkonu odborných činností.

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec je spôsobilý:

- kriticky hodnotiť vlastné manažérske kompetencie,
- určiť si ciele a stratégiu svojho profesijného rozvoja manažéra a lídra,
- zvoliť vhodné stratégie svojho profesijného rozvoja,
- realizovať rozvojové aktivity a hodnotiť ich prínos pre svoj profesijný rast,

- stotožniť sa s rolou vedúceho pedagogického/odborného zamestnanca a reprezentanta profesie a školy/školského zariadenia,
- rešpektovať princípy profesijnej etiky.

Indikátory – preukázateľnosť kompetencie

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec:

- *reflektuje a priebežne vyhodnocuje úroveň svojich profesijných kompetencií a osobnostných predpokladov vo vzťahu k profesijnému štandardu vedúceho pedagogického/odborného zamestnanca a potrebám rozvoja školy/školského zariadenia,*
- *využíva reflexiu, hodnotenie a spätnú väzbu od iných na svoj ďalší manažérsky a líderský rast a sebarozvoj,*
- *tvorí a realizuje plán osobného rozvoja ako manažéra a lídra,*
- *vystupuje v riadiacej činnosti ako vzor hodnôt a kultivovaného, etického správania,*
- *zvláda náročné záťažové situácie, časový manažment, dodržiava psychohygienické zásady,*
- *prijíma kvalifikované rozhodnutia a preberá zodpovednosť za ich prijatie.*

Kompetencia 4.2 Spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec má vedomosti o:

- význame a funkciách spolupracujúcich organizácií a ďalších partnerov školy/školského zariadenia,
- možnostiach medzirezortnej spolupráce v oblasti výchovy a vzdelávania a pri poskytovaní odborných činností,
- multidisciplinárnom prístupe v rámci výchovy a vzdelávania a pri poskytovaní odborných činností.

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec je spôsobilý:

- spolupracovať a prijímať spätnú väzbu od spolupracujúcich organizácií a ostatných aktérov výchovy a vzdelávania,
- vytvárať príležitosti zapojenia školy/školského zariadenia do siete spolupracujúcich organizácií,
- podporovať multidisciplinárny prístup v rámci výchovy a vzdelávania a pri poskytovaní odborných činností.

Indikátory – preukázateľnosť kompetencie

Vedúci pedagogický/odborný zamestnanec v súlade s delegovanými právomocami:

- *iniciuje a riadi spoluprácu s partnerskými organizáciami a spolupracujúcimi firmami,*
- *vytvára podmienky na implementáciu multidisciplinárneho prístupu,*
- *komunikuje so zákonnými zástupcami detí/žiacov/klientov a partnermi školy/školského zariadenia,*
- *vystupuje ako reprezentant profesie a školy/školského zariadenia vo vzťahu k školskej/odbornej komunite a partnerom na verejnosti.*

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VÝSKUMU,
VÝVOJA A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Profesijný štandard

Učiteľ materskej školy

Kategória pedagogického zamestnanca:	učiteľ
Podkategória:	učiteľ materskej školy
Kariérový stupeň:	samostatný pedagogický zamestnanec pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Opis profesijného štandardu

Štruktúra profesijného štandardu učiteľa materskej školy

Profesijný štandard sa skladá zo súboru profesijných kompetencií, ktoré vytvárajú kompetenčný profil pedagogického zamestnanca. Sú zoradené do troch oblastí a opisujú profesijnú činnosť pedagogického zamestnanca:

- **Oblasť *Dieťa*** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na poznanie dieťaťa vo výchovno-vzdelávacom procese.
- **Oblasť *Výchovno-vzdelávací proces*** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na procesy plánovania a prípravy, realizácie a hodnotenia edukácie, smerujúce k rozvoju dieťaťa.
- **Oblasť *Učiteľ*** obsahuje profesijné kompetencie súvisiace s profesiou pedagogického zamestnanca, jeho sebazdokonaľovaním, spoluprácou so školskou komunitou a podieľaním sa na rozvoji materskej školy.

Každá profesijná kompetencia je naplnená požadovanými **vedomosťami** (súbory poznatkov, ktoré tvoria nevyhnutné predpoklady na výkon a správne posúdenie činností v danej kompetencii) a **spôsobilosťami** (schopnosti nadobudnuté v praktickej činnosti).

Vedomosti a spôsobilosti v každej kompetencii sú rovnaké pre všetky kariérové stupne (**samostatný pedagogický zamestnanec, pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou a pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou**).

Rozsah vedomostí a zvyšujúca sa kvalita spôsobilostí sú vyjadrené prostredníctvom indikátorov (preukázateľnosť kompetencie). **Indikátory** opisujú možné prejavy jednotlivých úrovní profesijných kompetencií v praxi. Vo vyššom kariérovom stupni sú uvedené len tie indikátory, ktoré charakterizujú **vyššiu úroveň kompetencií** prejavenu v náročnejších činnostiach a úkonoch. Vyšší kariérový stupeň predpokladá zvládnutie kompetencií nižších kariérových stupňov.

Charakteristika úrovne kompetencií v kariérových stupňoch

Samostatný učiteľ:

Samostatne používa overené alebo odporúčané postupy pri riešení bežných situácií a problémov pedagogickej praxe. V pedagogickom diagnostikovaní, pri plánovaní, realizovaní a hodnotení výchovno-vzdelávacieho procesu používa overené alebo odporúčané metódy a nástroje. Úroveň opísaných kompetencií dosahuje ukončením adaptačného procesu.

Učiteľ s prvou atestáciou:

Rozširuje svoje teoretické vedomosti a zručnosti, inovuje vlastné vyučovanie v triede na základe pedagogického diagnostikovania, reflexie edukačného prostredia, sebareflexie a sebahodnotenia vlastnej pedagogickej činnosti. Svoje inovácie overuje.

Učiteľ s druhou atestáciou:

Inovuje vlastnú pedagogickú činnosť na základe prehĺbujúceho teoretického poznania. V inováciách reaguje na meniace sa potreby detí a školy, zohľadňuje meniace sa podmienky a trendy v edukácii. Podieľa sa na tvorbe rozvojových stratégií, programov a projektov školy, participuje na procesoch zvyšovania kvality výchovy a vzdelávania. Zdieľa svoje najlepšie skúsenosti na úrovni školy, prípadne vzdelávacieho systému.

Kompetenčný profil učiteľa materskej školy

Oblasti	Profesijné kompetencie
1. Dieťa	1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa 1.2 Identifikovať vnútorné a vonkajšie podmienky učenia sa dieťaťa a jeho výchovno-vzdelávacie potreby 1.3 Identifikovať sociokultúrne prostredie a jeho vplyv na vývin, výchovu a vzdelávanie dieťaťa
2. Výchovno-vzdelávací proces	2.1 Plánovať výchovno-vzdelávací proces 2.2 Realizovať výchovno-vzdelávací proces 2.3 Evalvovať výchovno-vzdelávací proces
3. Učiteľ	3.1 Stotožniť sa s profesiou učiteľa materskej školy 3.2 Spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania ¹ 3.3 Podieľať sa na rozvoji školy

1. OBLASŤ DIEŤA

Kompetencia 1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa		
Učiteľ materskej školy má vedomosti o: ▪ zákonitostiach fyzického a psychického vývinu a osobitostiach dieťaťa predškolského veku, ▪ metódach a nástrojoch identifikácie vývinových a individuálnych charakteristík dieťaťa predškolského veku. Učiteľ materskej školy je spôsobilý: ▪ využívať metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky, ▪ identifikovať rozvojové možnosti dieťaťa predškolského veku.		
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie		
Samostatný učiteľ materskej školy	Učiteľ materskej školy s prvou atestáciou	Učiteľ materskej školy s druhou atestáciou
<i>Používa overené alebo odporúčané metódy na identifikovanie špecifik dieťaťa v kognitívnej, sociálno-emocionálnej a psychomotorickej oblasti.</i> <i>Interpretuje výsledky pedagogického diagnostikovania a vyvodzuje závery pre výchovno-vzdelávací proces.</i>	<i>Vyberá vhodné metódy a modifikuje nástroje na posúdenie špecifik dieťaťa v kognitívnej, sociálno-emocionálnej a psychomotorickej oblasti.</i> <i>Interpretuje výsledky pedagogického diagnostikovania a vyvodzuje závery pre inováciu výchovno-vzdelávacieho procesu.</i>	<i>V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov:</i> ▪ analyzuje zistenia v oblasti diagnostikovania rozvojových možností dieťaťa, ▪ tvorí nástroje pedagogickej diagnostiky, ▪ vyhodnocuje efektivnosť využitia diagnostických nástrojov,

¹ Aktéri výchovy a vzdelávania sú subjekty, ktoré podporujú výchovu, vzdelávanie, rozvoj a napĺňanie potrieb dieťaťa/žiaka, napr. zákonní zástupcovia detí/žiakov, pedagogickí/odborní zamestnanci a iní odborníci.

		▪ navrhuje zmeny v oblasti pedagogického diagnostikovania na úrovni materskej školy.
--	--	--

Kompetencia 1.2 Identifikovať vnútorné a vonkajšie podmienky učenia sa dieťaťa a jeho výchovno-vzdelávacie potreby

Učiteľ materskej školy má vedomosti o:

- vnútorných a vonkajších podmienkach učenia sa dieťaťa predškolského veku,
- metódach a nástrojoch identifikácie podmienok učenia sa dieťaťa a výchovno-vzdelávacích potrieb dieťaťa.

Učiteľ materskej školy je spôsobilý:

- využívať metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky,
- identifikovať podmienky učenia sa dieťaťa a jeho výchovno-vzdelávacie potreby,
- akceptovať rôzne spôsoby učenia sa dieťaťa v závislosti od psychických, fyzických a sociálnych podmienok.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ materskej školy	Učiteľ materskej školy s prvou atestáciou	Učiteľ materskej školy s druhou atestáciou
<i>Používa overené alebo odporúčané metódy na identifikovanie poznávacích schopností dieťaťa, jeho motivácie k učeniu sa a vzdelávacích potrieb dieťaťa ako jednotlivca a ako člena skupiny.</i> <i>Interpretuje výsledky pedagogického diagnostikovania a vyvodzuje závery pre ním vedený výchovno-vzdelávací proces.</i>	<i>Vyberá vhodné metódy a modifikuje nástroje na posúdenie poznávacích schopností dieťaťa, jeho motivácie k učeniu sa a vzdelávacích potrieb dieťaťa ako jednotlivca a ako člena skupiny.</i> <i>Interpretuje výsledky pedagogického diagnostikovania a vyvodzuje závery pre inováciu ním vedený výchovno-vzdelávacieho procesu.</i>	<i>V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov:</i> ▪ analyzuje zistenia v oblasti vnútorných a vonkajších podmienok učenia sa dieťaťa a jeho výchovno-vzdelávacích potrieb, ▪ tvorí nástroje pedagogickej diagnostiky, ▪ vyhodnocuje efektívnosť využitia diagnostických nástrojov, ▪ navrhuje zmeny v oblasti pedagogického diagnostikovania na úrovni materskej školy.

Kompetencia 1.3 Identifikovať sociokultúrne prostredie a jeho vplyv na vývin, výchovu a vzdelávanie dieťaťa

Učiteľ materskej školy má vedomosti o:

- sociokultúrnom prostredí a jeho vplyve na osobnostný rozvoj dieťaťa,
- metódach a nástrojoch identifikácie sociokultúrneho prostredia dieťaťa.

Učiteľ materskej školy je spôsobilý:

- využívať metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky,
- identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa vyplývajúce z jeho sociokultúrneho prostredia.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ materskej školy	Učiteľ materskej školy s prvou atestáciou	Učiteľ materskej školy s druhou atestáciou
<i>Používa overené alebo odporúčané metódy a nástroje na posúdenie individuálnych charakteristík dieťaťa vyplývajúcich z jeho sociokultúrneho prostredia.</i> <i>Interpretuje výsledky diagnostikovania sociokultúrneho prostredia dieťaťa a vyvodzuje závery pre ním vedený výchovno-vzdelávací proces.</i>	<i>Vyberá vhodné metódy a modifikuje nástroje na posúdenie individuálnych charakteristík dieťaťa vyplývajúcich z jeho sociokultúrneho prostredia.</i> <i>Interpretuje výsledky pedagogického diagnostikovania individuálnych charakteristík dieťaťa vyplývajúcich z jeho sociokultúrneho prostredia a vyvodzuje závery pre inováciu</i>	<i>V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov:</i> ▪ analyzuje zistenia v oblasti pedagogického diagnostikovania individuálnych charakteristík dieťaťa vyplývajúcich z jeho sociokultúrneho prostredia, ▪ tvorí nástroje pedagogickej diagnostiky, ▪ vyhodnocuje efektívnosť využitia diagnostických nástrojov,

	ním vedeného výchovno-vzdelávacieho procesu.	▪ navrhuje zmeny v oblasti pedagogického diagnostikovania na úrovni materskej školy.
--	--	--

2. OBLASŤ VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ PROCES

Kompetencia 2.1 Plánovať výchovno-vzdelávací proces

Učiteľ materskej školy má vedomosti o:

- obsahu predprimárneho vzdelávania vrátane interdisciplinárnych vzťahov,
- štátnom vzdelávacom programe a školskom vzdelávacom programe,
- aktuálnych metodických pokynoch,
- cieľových požiadavkách na vedomosti a zručnosti detí predškolského veku,
- odborových didaktikách vzdelávacích oblastí,
- zásadách/princípoch plánovania,
- zásadách tvorby individuálneho vzdelávacieho programu,
- vzdelávacích koncepciách a teórii/teóriách výchovy,
- fázach a štruktúre výchovno-vzdelávacieho procesu a ich alternatívach.

Učiteľ materskej školy je spôsobilý:

- aktualizovať obsah predprimárneho vzdelávania o aktuálne poznatky z príslušných vedných/umeleckých/technických odborov,
- vyberať obsah predprimárneho vzdelávania a prispôbovať ho aktuálnym podmienkam,
- plánovať a pripravovať výchovno-vzdelávací proces v súlade so školským vzdelávacím programom a individuálnymi potrebami detí,
- formulovať výkonovú úroveň jednotlivých výkonových štandardov a ciele výchovno-vzdelávacieho procesu,
- analyzovať obsah predprimárneho vzdelávania po psychodidaktickej stránke,
- navrhovať učebné činnosti, stanovovať úlohy pre deti a kritériá úspešnosti detí v riešení úloh v súlade so vzdelávacími štandardmi,
- vytvárať materiálne zázemie výchovno-vzdelávacieho procesu,
- spolupracovať na tvorbe individuálnych vzdelávacích programov pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ materskej školy	Učiteľ materskej školy s prvou atestáciou	Učiteľ materskej školy s druhou atestáciou
Využíva školský vzdelávací program pri plánovaní ním vedeného výchovno-vzdelávacieho procesu. Navrhuje aktualizácie školského vzdelávacieho programu. Plánuje a pripravuje výchovno-vzdelávací proces v súlade s aktuálnymi metodikami a odborovými didaktikami vzdelávacích oblastí, so zohľadnením výsledkov pedagogického diagnostikovania dieťaťa/skupiny detí a poznatkami z predchádzajúcej výučby. Používa overené/odporúčané učebné zdroje a didaktické prostriedky pri plánovaní ním vedeného výchovno-vzdelávacieho procesu.	Modifikuje plány na realizáciu ním vedeného výchovno-vzdelávacieho procesu na základe výsledkov pedagogického diagnostikovania dieťaťa/skupiny detí a reflexie predchádzajúcej výučby. Konkretizuje a realizuje aktualizácie školského vzdelávacieho programu. Vyberá učebné zdroje a didaktické prostriedky pri plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu a modifikuje vzdelávacie štandardy podľa potrieb detí na základe ich získaných skúseností a poznatkov.	V kontexte meniacich sa podmienok, trendov a legislatívy: ▪ analyzuje plány výchovno-vzdelávacieho procesu a modifikuje a tvorí ich, ▪ plánuje akčný výskum, ▪ navrhuje aktualizácie a zmeny školského vzdelávacieho programu, ▪ plánuje, tvorí a aktualizuje učebné zdroje a navrhuje metodiku ich používania.

Kompetencia 2.2 Realizovať výchovno-vzdelávací proces

Učiteľ materskej školy má vedomosti o:

- metódach, formách, prostriedkoch výchovno-vzdelávacieho procesu,
- zásadách/princípoch pedagogickej komunikácie,
- vplyve klímy a atmosféry v triede na procesy učenia sa dieťaťa,
- spôsoboch a princípoch rozvíjajúceho hodnotenia detí a ich psychodidaktických aspektoch,
- výchovných potenciáloch vzdelávacích oblastí,
- vyučovacích štýloch učiteľa a ich vplyve na rozvoj osobnosti dieťaťa.

Učiteľ materskej školy je spôsobilý:

- implementovať obsah výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom vhodných výchovno-vzdelávacích stratégií,
- využívať vyučovacie metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa dieťaťa, kritické myslenie a globálnu výchovu,
- využívať metódy a stratégie personálneho a sociálneho rozvoja dieťaťa,
- facilitovať výchovno-vzdelávací proces,
- vytvárať priestor na participáciu detí vo všetkých fázach výchovno-vzdelávacieho procesu,
- efektívne pedagogicky komunikovať,
- vytvárať pozitívnu klímu triedy a prostredia podnecujúceho rozvoj potenciálu dieťaťa,
- využívať učebné zdroje, didaktické prostriedky a technologické zariadenia školy,
- riadiť učenie sa skupín a celej triedy,
- používať metódy a formy rozvíjajúceho hodnotenia detí,
- upravovať naplánovanú činnosť vzhľadom na aktuálnu situáciu v triede.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ materskej školy	Učiteľ materskej školy s prvou atestáciou	Učiteľ materskej školy s druhou atestáciou
Organizuje a zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces v súlade s preferovanou vzdelávacou koncepciou školy. Riadi, motivuje a podporuje aktívnu činnosť dieťaťa/skupiny detí v súlade s ich rozvojovými potrebami. Využíva odporúčané a osvedčené stratégie výchovno-vzdelávacieho procesu na rozvíjanie kompetencií dieťaťa. Používa overené/odporúčané didaktické prostriedky. Reaguje na zmenené podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu/situácie v triede modifikáciou plánovaných činností. Prispôsobuje formy a druhy pedagogickej komunikácie aktuálnym podmienkam. Vytvára a podporuje pozitívnu atmosféru vo výchovno-vzdelávacom procese. Rešpektuje osobnosť/individualitu každého dieťaťa.	Inovuje výchovno-vzdelávací proces v súlade s preferovanou výchovno-vzdelávacou koncepciou školy. Vytvára podmienky na realizáciu rovesníckeho učenia a podmienky na rozvoj samostatného učenia sa dieťaťa. Zapája deti do plánovania, realizácie a hodnotenia výchovno-vzdelávacích aktivít. Inovuje spôsob využitia didaktických prostriedkov. Výberá spôsoby a rozhoduje sa v zmenených podmienkach modifikáciou plánovaných činností. Argumentuje a zdôvodňuje výber foriem a druhov pedagogickej komunikácie v konkrétnej situácii. Analyzuje atmosféru v triede a flexibilne prispôsobuje činnosť so zámerom vytvoriť bezpečné a stimulujúce prostredie. Výberá spôsoby a inovuje nástroje hodnotenia a sebahodnotenia detí.	V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov: ▪ analyzuje, modifikuje a kombinuje stratégie výchovno-vzdelávacieho procesu so zámerom rozvíjať kompetencie dieťaťa a vytvárať mu priestor na učenie sa podľa jeho individuálnych potrieb, ▪ inovuje výchovno-vzdelávací proces implementovaním moderných koncepcií predškolského vzdelávania, ▪ tvorí nástroje rozvíjajúceho hodnotenia detí a vyhodnocuje ich účinnosť.

<i>Nadobúdané poznatky z didaktiky predprimárneho vzdelávania uplatňuje vo výchovno-vzdelávacom pôsobení.</i> <i>Používa overené/odporúčané spôsoby a nástroje rozvíjajúceho hodnotenia a sebahodnotenia dieťaťa.</i>	<i>Analyzuje a posudzuje výkon dieťaťa, navrhuje možnosti zlepšenia jeho výchovno-vzdelávacích výsledkov.</i>	
---	--	--

Kompetencia 2.3 Evalvovať výchovno-vzdelávací proces

Učiteľ materskej školy má vedomosti o:

- princípoch pedagogickej reflexie a evalvačných metódach a nástrojoch,
- metodológii akčného výskumu.

Učiteľ materskej školy je spôsobilý:

- reflektovať vlastný výchovno-vzdelávací proces,
- využívať spätnú väzbu od iných aktérov pri posudzovaní výchovno-vzdelávacieho procesu,
- realizovať akčný výskum.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ materskej školy	Učiteľ materskej školy s prvou atestáciou	Učiteľ materskej školy s druhou atestáciou
<i>Hodnotí naplnenie cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu na základe odbornej sebareflexie.</i> <i>Používa odporúčané metódy, formy a spoľahlivé nástroje hodnotenia výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Využíva spätnú väzbu od iných aktérov na hodnotenie vlastného výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Výsledky hodnotenia výchovno-vzdelávacieho procesu využíva pri ďalšom plánovaní.</i>	<i>Hodnotí naplnenie cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu s využitím akčného výskumu.</i> <i>Vyhodnocuje realizované výchovno-vzdelávacie stratégie.</i> <i>Vyberá metódy a formy hodnotenia a modifikuje nástroje hodnotenia výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Cielene sníma spätnú väzbu od iných aktérov a využíva ju na hodnotenie vlastného výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Výsledky hodnotenia výchovno-vzdelávacieho procesu využíva v jeho inovácii.</i>	<i>V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov:</i> ▪ vyhodnocuje účinnosť realizovaných výchovno-vzdelávacích stratégií s využitím akčného výskumu a iných vedeckých výskumov, ▪ závery akčného výskumu využíva na skvalitnenie vlastnej výchovno-vzdelávacej činnosti a sprostredkováva ich kolegom.

3. OBLASŤ UČITEĽ

Kompetencia 3.1 Stotožniť sa s profesiou učiteľa materskej školy

Učiteľ materskej školy má vedomosti o:

- systéme profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a možnostiach kariérového rastu,
- metódach a nástrojoch identifikácie vlastných dispozícií, hodnôt,
- metódach a nástrojoch posudzovania úrovne vlastných profesijných kompetencií,
- plánovaní vlastného profesijného rozvoja,
- aktuálne platnej školskej legislatíve vzťahujúcej sa na profesiu pedagogického zamestnanca,
- trendoch vývoja spoločnosti a trendoch v oblasti výchovy a vzdelávania,
- poslaní a cieľoch pedagogickej profesie,
- Etikom kódexe pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca.

Učiteľ materskej školy je spôsobilý:

- identifikovať vlastné dispozície, hodnoty a úrovne vlastných profesijných kompetencií,
- plánovať, realizovať a hodnotiť vlastný profesijný rozvoj,
- využívať rôzne zdroje na vlastný profesijný rozvoj,
- vykonávať výchovno-vzdelávacie činnosti v súlade s hodnotami školy a profesie.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ materskej školy	Učiteľ materskej školy s prvou atestáciou	Učiteľ materskej školy s druhou atestáciou
<i>Vystupuje ako reprezentant hodnôt pedagogickej profesie.</i> <i>Identifikuje úroveň svojich dispozícií, hodnôt a priebežne vyhodnocuje úroveň svojich profesijných kompetencií.</i> <i>Vypracuje plán profesijného rozvoja na základe identifikácie svojich rozvojových potrieb.</i> <i>Vytvára profesijné portfólio.</i> <i>Hodnotí svoj profesijný rozvoj.</i> <i>Prezentuje výsledky detí a školy vo vzťahu k verejnosti.</i>	<i>Vyberá vhodné metódy a nástroje na identifikáciu úrovne svojich profesijných kompetencií.</i> <i>Preukazuje úroveň vlastných profesijných kompetencií v portfóliu.</i> <i>Hodnotí prínos realizovaných rozvojových aktivít pre úroveň vlastných profesijných kompetencií.</i> <i>Prezentuje vlastné pedagogické skúsenosti na odborných fórach v rámci školy.</i> <i>Vyberá vhodné súťaže a prehliadky na prezentovanie výsledkov detí a školy.</i> <i>Plánuje a realizuje svoj profesijný rozvoj.</i>	<i>V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov:</i> ▪ hodnotí úroveň svojich profesijných kompetencií a osobnostných charakteristik, ▪ stanovuje si ciele profesijného rozvoja, ▪ preukazuje úroveň nadobudnutých profesijných kompetencií v portfóliu. <i>Prezentuje svoje profesijné kompetencie prostredníctvom vykonávania lektorskej činnosti.</i> <i>Prezentuje vlastné pedagogické skúsenosti na odborných fórach a v publikačnej činnosti.</i> <i>Poskytuje pomoc a poradenstvo kolegom v oblasti profesijného rozvoja.</i>

Kompetencia 3.2 Spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania**Učiteľ materskej školy má vedomosti o:**

- spôsoboch a formách komunikácie,
- možnostiach spolupráce,
- pravidlách tímovej spolupráce,
- význame a funkciách spolupracujúcich organizácií a rodiny dieťaťa,
- organizačnej štruktúre školy a úlohách špecialistov a odborných zamestnancov školy,
- negatívnom vplyve predsudkov a stereotypov na výchovno-vzdelávací proces.

Učiteľ materskej školy je spôsobilý:

- poskytovať pomoc, podporu a poradenstvo aktérom výchovno-vzdelávacieho procesu,
- interpersonálne komunikovať,
- spolupracovať s aktérmi výchovno-vzdelávacieho procesu.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ materskej školy	Učiteľ materskej školy s prvou atestáciou	Učiteľ materskej školy s druhou atestáciou
<i>Využíva odporúčané formy spolupráce a komunikácie s aktérmi výchovno-vzdelávacieho procesu bez predpojatosti.</i> <i>Využíva odporúčané možnosti spolupráce s organizáciami a jednotlivcami v rámci širšej sociálnej komunity.</i>	<i>Vyberá vhodné formy spolupráce a komunikácie s aktérmi výchovno-vzdelávacieho procesu pri naplňovaní cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu.</i> <i>Vyberá vhodné možnosti spolupráce s organizáciami</i>	<i>V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov:</i> ▪ iniciuje tímovú spoluprácu v rôznych oblastiach školského prostredia, ▪ navrhuje aktivity spolupráce so sociálnymi partnermi školy,

Poskytuje zákonným zástupcom adekvátnym spôsobom všetky potrebné informácie o procese a výsledkoch učenia sa dieťaťa.	a jednotlivcami v rámci širšej sociálnej komunity. Poskytuje pomoc a poradenstvo zákonným zástupcom dieťaťa pri riešení náročných situácií. Podieľa sa na spolupráci s odbornou komunitou. Poskytuje spätnú väzbu kolegom v oblasti realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu.	▪ iniciuje spoluprácu s odbornou komunitou, ▪ poskytuje poradenstvo kolegom v oblasti pedagogického diagnostikovania, v plánovaní, realizácii a hodnotení výchovno-vzdelávacieho procesu a v oblasti profesijného rozvoja.
--	--	---

Kompetencia 3.3 Podieľať sa na rozvoji školy

Učiteľ materskej školy má vedomosti o:

- pedagogickej koncepcii školy,
- poslaní, vízii a deklarovaných hodnotách školy,
- aktuálne platnej legislatíve týkajúcej sa výchovy a vzdelávania,
- pozícii a vzťahu školy vo väzbe na zriaďovateľa školy.

Učiteľ materskej školy je spôsobilý:

- aktualizovať školský vzdelávací program v príslušnej vzdelávacej oblasti,
- identifikovať, plánovať a realizovať rozvojové aktivity, projekty školy.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný učiteľ materskej školy	Učiteľ materskej školy s prvou atestáciou	Učiteľ materskej školy s druhou atestáciou
Podieľa sa na rozvoji pozitívnej klímy školy. Zapája sa do rozvojových aktivít a projektov školy. Vystupuje ako reprezentant školy vo vzťahu k zákonným zástupcom a ďalším partnerom školy.	Podieľa sa na plánovaní a realizácii rozvojových aktivít a projektov školy. Plánuje a realizuje projekty zamerané na riešenie odbornometodických problémov v triede. Podporuje princípy trvalého rozvoja školy ako učiacej sa organizácie.	V kontexte meniacich sa podmienok, potrieb a trendov: ▪ iniciuje rozvojové aktivity školy, ▪ spolupracuje na autoevalvácii školy, ▪ podieľa sa na hodnotení plnenia školského vzdelávacieho programu a v prípade potreby navrhuje systémové riešenia vo výchovno-vzdelávacom procese. Pripravuje, koordinuje a hodnotí tematické/rozvojové projekty. Iniciuje udržateľnosť tematických/rozvojových projektov.

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VÝSKUMU,
VÝVOJA A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Profesijný štandard

Pedagogický asistent

Kategória pedagogického zamestnanca:	pedagogický asistent
Kariérový stupeň:	samostatný pedagogický zamestnanec pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou

Opis profesijného štandardu

Štruktúra profesijného štandardu pedagogického asistenta

Profesijný štandard sa skladá zo súboru profesijných kompetencií, ktoré vytvárajú kompetenčný profil pedagogického zamestnanca. Sú zoradené do troch oblastí a opisujú profesijnú činnosť pedagogického zamestnanca:

- **Oblasť *Dieťa/Žiak*** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na poznanie dieťaťa/žiaka vo výchovno-vzdelávacom procese.
- **Oblasť *Výchovno-vzdelávací proces*** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na procesy plánovania a prípravy, realizácie a hodnotenia edukácie, smerujúce k rozvoju dieťaťa/žiaka.
- **Oblasť *Pedagogický asistent*** obsahuje profesijné kompetencie súvisiace s profesiou pedagogického zamestnanca, jeho sebazdokonaľovaním, spoluprácou so školskou komunitou a podieľaním sa na rozvoji školy, školského zariadenia.

Každá profesijná kompetencia je naplnená požadovanými **vedomosťami** (súbory poznatkov, ktoré tvoria nevyhnutné predpoklady na výkon a správne posúdenie činností v danej kompetencii) a **spôsobilosťami** (schopnosti nadobudnuté v praktickej činnosti).

Rozsah vedomostí a zvyšujúca sa kvalita spôsobilostí sú vyjadrené prostredníctvom indikátorov (preukázateľnosť kompetencie). **Indikátory** opisujú možné prejavy jednotlivých úrovní profesijných kompetencií v praxi. Vyšší kariérový stupeň predpokladá zvládnutie kompetencií nižšieho kariérového stupňa.

Charakteristika úrovne kompetencií v kariérových stupňoch

Samostatný pedagogický asistent:

Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca samostatne používa overené postupy pri riešení bežných situácií a problémov pedagogickej praxe, používa overené, odporúčané metódy a nástroje v pedagogickom diagnostikovaní, plánovaní, realizovaní a evalvácii výchovno-vzdelávacieho procesu. Úroveň opísaných kompetencií dosahuje ukončením adaptačného procesu.

Pedagogický asistent s prvou atestáciou:

Rozširuje svoje teoretické vedomosti a zručnosti, navrhuje inovácie vlastného pedagogického pôsobenia v triede/výchovnej skupine na základe pedagogického diagnostikovania, reflexie edukačného prostredia, sebareflexie a sebahodnotenia vlastnej pedagogickej činnosti. Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca inovácie overuje a sprostredkováva kolegom a odbornej verejnosti.

Kompetenčný profil pedagogického asistenta

Oblasti	Profesijné kompetencie
1. Dieťa/žiak	1.1 Spolupracovať pri identifikácii vývinových a individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka 1.2 Spolupracovať pri identifikácii vnútorných a vonkajších podmienok učenia sa dieťaťa/žiaka a jeho výchovno-vzdelávacích potrieb 1.3 Spolupracovať pri identifikácii sociokultúrneho prostredia a jeho vplyvu na vývin, výchovu a vzdelávanie dieťaťa/žiaka
2. Výchovno-vzdelávací proces	2.1 Spolupracovať pri plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu 2.2 Spolupracovať pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu 2.3 Spolupracovať pri evalvácii výchovno-vzdelávacieho procesu
3. Pedagogický asistent	3.1 Stotožniť sa s profesiou pedagogického asistenta 3.2 Spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania ¹ 3.3 Podieľať sa na rozvoji školy

1. OBLASŤ DIEŤA/ŽIAK

Kompetencia 1.1 Spolupracovať pri identifikácii vývinových a individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka	
Pedagogický asistent má vedomosti o: ▪ zákonitostiach psychického vývinu a osobitostiach dieťaťa/žiaka príslušného vekového obdobia, ▪ metódach a nástrojoch identifikácie vývinových a individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka. Pedagogický asistent je spôsobilý: ▪ používať metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky, ▪ spolupracovať pri identifikácii individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka, ▪ akceptovať individualitu každého dieťaťa/žiaka bez predsudkov a stereotypov.	
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie	
Samostatný pedagogický asistent	Pedagogický asistent s prvou atestáciou
<i>Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca:</i> ▪ používa overené/odporúčané metódy na identifikovanie špecifik dieťaťa/žiaka. <i>Konzultuje výsledky pedagogického diagnostikovania s pedagogickým zamestnancom.</i> <i>Participuje na vyvodení záverov pedagogickej diagnostiky pre realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu.</i>	<i>Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca:</i> ▪ vyberá a používa vhodné metódy a nástroje na posúdenie špecifik dieťaťa/žiaka. <i>Navrhne pedagogickému zamestnancovi interpretáciu výsledkov pedagogického diagnostikovania a navrhuje závery pre inováciu výchovno-vzdelávacieho procesu.</i>
Kompetencia 1.2 Spolupracovať pri identifikácii vnútorných a vonkajších podmienok učenia sa dieťaťa/žiaka a jeho výchovno-vzdelávacích potrieb	
Pedagogický asistent má vedomosti o: ▪ psychologických a sociálnych podmienkach učenia a správania sa dieťaťa/žiaka, ▪ výchovno-vzdelávacích potrebách dieťaťa/žiaka, ▪ metódach a nástrojoch identifikácie podmienok učenia a správania sa dieťaťa/žiaka. Pedagogický asistent v spolupráci s PZ je spôsobilý: ▪ používať metódy pedagogickej diagnostiky a nástroje pedagogického diagnostikovania, ▪ identifikovať podmienky učenia sa dieťaťa/žiaka a jeho výchovno-vzdelávacie potreby,	

¹Aktéri výchovy a vzdelávania sú subjekty, ktoré podporujú výchovu, vzdelávanie, rozvoj a napĺňanie potrieb dieťaťa/žiaka, napr. zákonní zástupcovia detí/žakov, pedagogickí/odborní zamestnanci a iní odborníci.

identifikovať odchýlky v správaní sa dieťaťa/žiaka.	
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie	
Samostatný pedagogický asistent	Pedagogický asistent s prvou atestáciou
Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom používa overené/odporúčané metódy na identifikovanie: - vnútorných a vonkajších podmienok učenia sa dieťaťa/žiaka a jeho motivácie k učeniu sa, - vzdelávacích potrieb dieťaťa/žiaka ako jednotlivca a ako člena skupiny. Konzultuje výsledky pedagogického diagnostikovania s pedagogickým zamestnancom. Podieľa sa na vyvodení záverov pedagogického diagnostikovania pre realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu.	Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom vyberá a používa vhodné metódy a nástroje na identifikáciu: - poznávacích schopností dieťaťa/žiaka a jeho motivácie k učeniu, - vzdelávacích potrieb dieťaťa/žiaka ako jednotlivca a ako člena skupiny. Navrhuje interpretáciu výsledkov pedagogického diagnostikovania a odporúčania pre inováciu výchovno-vzdelávacieho procesu.

Kompetencia 1.3 Spolupracovať pri identifikácii sociokultúrneho prostredia a jeho vplyvu na vývin, výchovu a vzdelávanie dieťaťa/žiaka

Pedagogický asistent má vedomosti o:

- odlišnostiach kultúr v multikultúrnom prostredí,
- sociokultúrnom prostredí a jeho vplyve na osobnostný rozvoj dieťaťa/žiaka,
- metódach a nástrojoch identifikácie sociokultúrneho prostredia dieťaťa/žiaka.

Pedagogický asistent v spolupráci s PZ je spôsobilý:

- používať metódy pedagogického diagnostikovania a nástroje pedagogickej diagnostiky,
- identifikovať sociokultúrne prostredie a jeho vplyv na vývin, výchovu a vzdelávanie dieťaťa/žiaka.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie	
Samostatný pedagogický asistent	Pedagogický asistent s prvou atestáciou
Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom: používa overené/odporúčané metódy a nástroje na identifikovanie sociokultúrneho prostredia dieťaťa/žiaka a sociálnych vzťahov v triede/skupine. Konzultuje výsledky pedagogického diagnostikovania s pedagogickým zamestnancom. Podieľa sa na vyvodení záverov pedagogického diagnostikovania pre realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu.	Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom vyberá a používa vhodné metódy a nástroje na identifikáciu: - sociokultúrneho prostredia a sociálnych vzťahov dieťaťa/žiaka v triede/skupine, - zdrojov a rizík učenia sa a správania dieťaťa/žiaka v triede/skupine. Navrhuje interpretáciu výsledkov pedagogického diagnostikovania a odporúčania pre inováciu výchovno-vzdelávacieho procesu.

2. OBLASŤ VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ PROCES

Kompetencia 2.1 Spolupracovať pri plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu

Pedagogický asistent má vedomosti o:

- fázach a štruktúre výchovno-vzdelávacieho procesu,
- školskom vzdelávacom programe a výchovnom programe školy/ školského zariadenia
- plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu,
- podporných opatreniach a procese ich zavádzania.

Pedagogický asistent v spolupráci s PZ je spôsobilý:

▪ plánovať výchovno-vzdelávací proces, ▪ navrhovať učivo, úlohy a praktické činnosti pre deti/žiacov, ▪ vytvárať didaktické pomôcky pre výchovno-vzdelávacie činnosti v škole/ školskom zariadení, ▪ pri plánovaní zohľadňovať psychologické a sociálne faktory učenia sa dieťaťa/žiaka.	
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie	
Samostatný pedagogický asistent	Pedagogický asistent s prvou atestáciou
<i>Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom:</i> ▪ plánuje a pripravuje výchovno-vzdelávacie činnosti v súlade so školským vzdelávacím programom/výchovným programom školského zariadenia, ▪ plánuje využitie overených/odporúčaných didaktických pomôcok a učebných zdrojov, ▪ spolupracuje s aktérmi výchovy a vzdelávania pri plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu.	<i>Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom:</i> ▪ navrhuje modifikáciu plánov na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu na základe výsledkov pedagogického diagnostikovania dieťaťa/žiaka/skupiny detí/žiacov, tiež na základe sebareflexie a reflexie predchádzajúcej výučby, ▪ vyberá učebné zdroje a didaktické prostriedky pri plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu a modifikuje/tvori ich podľa potrieb predmetu a detí/žiacov na základe získaných skúseností a poznatkov.
Kompetencia 2.2 Spolupracovať pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu	
Pedagogický asistent má vedomosti o: ▪ zásadách/princípoch pedagogickej komunikácie, ▪ výchovných a vyučovacích štýloch a ich vplyve na rozvoj osobnosti dieťaťa/žiaka, ▪ princípoch a metódach rozvíjajúceho hodnotenia dieťaťa/žiaka, ▪ vplyve klímy a atmosféry v triede/skupine na procesy učenia sa a správania dieťaťa/žiaka/skupiny, ▪ tvorbe proinkluzívnej klímy v triede/skupine. Pedagogický asistent v spolupráci s PZ je spôsobilý: ▪ implementovať učivo a praktické činnosti detí/žiacov prostredníctvom vhodných vyučovacích metód a foriem práce, ▪ viesť efektívnu pedagogickú komunikáciu, ▪ vytvárať bezpečné prostredie a pozitívnu klímu triedy podnecujúcu rozvoj potenciálu dieťaťa/žiaka, ▪ využívať didaktické prostriedky, ▪ flexibilne meniť plánovanú činnosť vzhľadom na aktuálnu situáciu, ▪ poskytovať deťom/žiakom podporné opatrenia v zmysle platnej legislatívy, ▪ používať metódy a formy rozvíjajúceho hodnotenia dieťaťa/žiaka, ▪ rešpektovať špecifiká a individualitu dieťaťa/žiaka.	
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie	
Samostatný pedagogický asistent	Pedagogický asistent s prvou atestáciou
<i>Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom:</i> ▪ používa overené/odporúčané výchovno-vzdelávacie metódy a formy pri naplňaní špecifických cieľov, ▪ motivuje dieťa/žiaka k aktívnej činnosti, ▪ organizuje a podporuje aktívnu činnosť dieťaťa/žiaka, ▪ používa overené/odporúčané didaktické prostriedky, didaktickú techniku, ▪ poskytuje pomoc pri socializácii detí/žiacov, ▪ prispôsobuje pedagogickú komunikáciu deťom/žiakom, ▪ vytvára a podporuje pozitívnu atmosféru vo výchovno-vzdelávacom procese,	<i>Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom:</i> ▪ vyberá a používa vhodné výchovno-vzdelávacie metódy a formy na inováciu výchovno-vzdelávacieho procesu s dôrazom na naplňovanie špecifických cieľov, ▪ navrhuje a realizuje didakticky opodstatnené postupy pri rozvíjaní jednotlivých stránok osobnosti dieťaťa/žiaka. <i>Zapája deti/žiacov do plánovania, realizácie a hodnotenia výchovno-vzdelávacích aktivít.</i> <i>Navrhuje modifikáciu využitia didaktických prostriedkov.</i>

▪ používa overené/odporúčané metódy a nástroje hodnotenia dieťaťa/žiaka, ▪ prispôsobuje plánované činnosti vzhľadom na meniace sa podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu.	<i>Vníma atmosféru v triede/skupine a flexibilne prispôsobuje činnosť so zámerom vytvoriť bezpečné a stimulujúce prostredie.</i> <i>Vyberá metódy a navrhuje inováciu nástrojov hodnotenia dieťaťa/žiaka.</i> <i>Analyzuje a posudzuje výkon dieťaťa/žiaka, navrhuje možnosti zlepšenia jeho výchovno-vzdelávacích výsledkov.</i>
--	--

Kompetencia 2.3 Evalvovať výchovno-vzdelávací proces

Pedagogický asistent má vedomosti o:

- princípoch pedagogickej reflexie,
- o evalvačných metódach a nástrojoch.

Pedagogický asistent je spôsobilý:

- reflektovať svoju výchovno-vzdelávaciu činnosť,
- využívať spätnú väzbu od detí/žiakov a aktérov výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacom procese.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný pedagogický asistent	Pedagogický asistent s prvou atestáciou
<i>Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom:</i> ▪ spolupracuje pri hodnotení naplňania cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu, ▪ hodnotí naplnenie cieľov výchovno-vzdelávacích činností na základe sebareflexie, ▪ používa overené/odporúčané metódy, formy a nástroje hodnotenia výchovno-vzdelávacej činnosti, ▪ využíva spätnú väzbu od detí/žiakov a aktérov výchovy a vzdelávania na hodnotenie vlastnej výchovno-vzdelávacej činnosti, ▪ využíva výsledky hodnotenia svojej výchovno-vzdelávacej činnosti pri evalvácii pedagogického pôsobenia.	<i>Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom:</i> ▪ navrhuje oblasti a kritériá hodnotenia výchovno-vzdelávacieho procesu, ▪ vyberá vhodné metódy a formy hodnotenia a modifikuje nástroje hodnotenia výchovno-vzdelávacieho procesu. <i>Cielene využíva spätnú väzbu od iných aktérov a používa ju na hodnotenie vlastnej výchovno-vzdelávacej činnosti.</i> <i>Používa výsledky hodnotenia výchovno-vzdelávacej činnosti pri navrhovaní jej inovácie.</i>

3. OBLASŤ PEDAGOGICKÝ ASISTENT

Kompetencia 3.1 Stotožniť sa s profesiou pedagogického asistenta

Pedagogický asistent má vedomosti o:

- poslaní a cieľoch pedagogickej profesie,
- trendoch vývoja spoločnosti a trendoch v oblasti výchovy a vzdelávania,
- systéme podporných opatrení,
- platnej školskej legislatíve vzťahujúcej sa na profesiu pedagogického asistenta,
- Etickom kódexe pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca.
- systéme profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a možnostiach kariérového rastu,
- metódach a nástrojoch posudzovania úrovne vlastných profesijných kompetencií,
- plánovaní a hodnotení vlastného profesijného rozvoja.

Pedagogický asistent je spôsobilý:

- vykonávať výchovno-vzdelávaciu činnosť v súlade s hodnotami školy a profesie,
- identifikovať vlastné dispozície, hodnoty a úroveň vlastných profesijných kompetencií,
- plánovať, realizovať a hodnotiť vlastný profesijný rozvoj.

využívať rôzne zdroje na vlastný profesijný rozvoj.	
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie	
Samostatný pedagogický asistent	Pedagogický asistent s prvou atestáciou
<i>Vystupuje ako reprezentant hodnôt pedagogickej profesie.</i> <i>Identifikuje úroveň svojich dispozícií, hodnôt a priebežne vyhodnocuje úroveň svojich profesijných kompetencií.</i> <i>Vypracuje plán profesijného rozvoja na základe identifikácie svojich rozvojových potrieb.</i> <i>Vytvára vlastné profesijné portfólio.</i> <i>Hodnotí svoj profesijný rozvoj.</i>	<i>Vyberá vhodné metódy na identifikáciu úrovne svojich profesijných kompetencií.</i> <i>Preukazuje úroveň vlastných profesijných kompetencií v portfóliu.</i> <i>Hodnotí prínos realizovaných rozvojových aktivít pre úroveň vlastných profesijných kompetencií.</i> <i>Prezentuje vlastné pedagogické skúsenosti v rámci školy.</i>
Kompetencia 3.2 Spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania	
Pedagogický asistent má vedomosti o: - spôsoboch a formách komunikácie, - pravidlách tímovej spolupráce, - význame a funkciách spolupracujúcich organizácií, - možnostiach multidisciplinárnej spolupráce, - organizačnej štruktúre školy/školského zariadenia a úlohách špecialistov a odborných zamestnancov školy/školského zariadenia, - negatívnom vplyve predsudkov a stereotypov na výchovno-vzdelávací proces. Pedagogický asistent je spôsobilý: - poskytovať pomoc a podporu aktérom výchovy a vzdelávania, - komunikovať s aktérmi výchovy a vzdelávania, - komunikovať problémy týkajúce sa výchovy a vzdelávania detí/žiakov so zákonným zástupcom, - angažovať sa pri eliminovaní prejavov netolerancie, šikanovania, diskriminácie a rasizmu.	
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie	
Samostatný pedagogický asistent	Pedagogický asistent s prvou atestáciou
<i>Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom:</i> - využíva vhodné/odporúčané formy spolupráce a komunikácie s aktérmi výchovy a vzdelávania bez predsudkov a stereotypov, - využíva vhodné a odporúčané možnosti spolupráce s organizáciami a jednotlivcami v rámci širšej sociálnej komunity, - poskytuje zákonným zástupcom informácie o procese a výsledkoch učenia sa dieťaťa/žiaka.	<i>Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom:</i> - vyberá vhodné formy spolupráce a komunikácie s aktérmi výchovy a vzdelávania a partnermi školy, - podieľa sa na multidisciplinárnej spolupráci. <i>Poskytuje spätnú väzbu kolegom v oblasti pedagogického pôsobenia.</i>
Kompetencia 3.3 Podieľať sa na rozvoji školy/školského zariadenia	
Pedagogický asistent má vedomosti o: - poslaní, vízii a deklarovaných hodnotách školy, - strategickom pláne a projektoch rozvoja školy. Pedagogický asistent je spôsobilý: - spolupracovať na tvorbe/aktualizácii školského vzdelávacieho programu/výchovného programu školského zariadenia, - naplňať poslanie, vízie a hodnoty školy, - spolupracovať na realizácii projektov rozvoja školy/školského zariadenia.	

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie	
Samostatný pedagogický asistent	Pedagogický asistent s prvou atestáciou
<i>Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom:</i> ▪ <i>podieľa sa na rozvoji školy/školského zariadenia prostredníctvom rozvojových programov a rozvojových projektov,</i> ▪ <i>participuje na tvorbe/aktualizácii školského vzdelávacieho programu/výchovného programu školského zariadenia,</i> ▪ <i>podieľa sa na prezentovaní výsledkov detí/žiakov na verejnosti,</i> ▪ <i>podieľa sa na prezentovaní školy/školského zariadenia.</i>	<i>Podľa požiadaviek pedagogického zamestnanca alebo v spolupráci so školským podporným tímom:</i> ▪ <i>podieľa sa na plánovaní a realizácii rozvojových aktivít a projektov školy/školského zariadenia,</i> ▪ <i>participuje na rozvoji inkluzívneho prostredia školy/školského zariadenia.</i>

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VÝSKUMU,
VÝVOJA A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Profesijný štandard

Triedny učiteľ

Kategória pedagogického zamestnanca:	učiteľ
Podkategória:	učiteľ materskej školy učiteľ prvého stupňa základnej školy učiteľ druhého stupňa základnej školy učiteľ strednej školy učiteľ základnej umeleckej školy učiteľ jazykovej školy
Kariérová pozícia:	Triedny učiteľ

Opis profesijného štandardu

Štruktúra profesijného štandardu triedneho učiteľa

Profesijný štandard sa skladá zo súboru profesijných kompetencií, ktoré vytvárajú kompetenčný profil kariérovej pozície triedny učiteľ. Sú zoradené do troch oblastí a opisujú špecializovanú profesijnú činnosť triedneho učiteľa:

- **Oblasť Dieťa/žiak/trieda** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na poznanie dieťaťa/žiaka ako jednotlivca a súčasne poznanie triedy ako sociálnej skupiny.
- **Oblasť Riadenie triedy a dieťaťa/žiaka** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na procesy plánovania činnosti na rozvoj dieťaťa/žiaka ako jednotlivca, plánovania činnosti na rozvoj triedy ako sociálnej skupiny, realizácie činnosti smerujúcej k rozvoju dieťaťa/žiaka ako jednotlivca a realizácie činnosti s kolektívom triedy a na evalvovanie výsledkov činnosti triedneho učiteľa u jednotlivca alebo skupiny.
- **Oblasť Triedny učiteľ** obsahuje profesijné kompetencie súvisiace s výkonom špecializačnej činnosti triedneho učiteľa, jeho sebazdokonaľovaním, spoluprácou so školskou komunitou a podieľaním sa na rozvoji školy, školského zariadenia.

Každá profesijná kompetencia je naplnená požadovanými vedomosťami (súbor poznatkov, ktorý tvorí nevyhnutné predpoklady na výkon a správne posúdenie činností v danej kompetencii) a spôsobilosťami (schopnosti nadobudnuté v praktickej činnosti).

Indikátory opisujú možné prejavy jednotlivých úrovní profesijných kompetencií v praxi.

Kompetenčný profil triedneho učiteľa

Oblasti	Profesijné kompetencie
1. Dieťa/žiak/trieda	1.1 Identifikovať individuálne charakteristiky a potreby dieťaťa/žiaka
	1.2 Identifikovať špecifiká triedy ako sociálnej skupiny
2. Riadenie triedy a dieťaťa/žiaka	2.1 Plánovať činnosti podporujúce rozvoj dieťaťa/žiaka a triedy
	2.2 Realizovať činnosti podporujúce rozvoj dieťaťa/žiaka a triedy

	2.3	Evalvovať výsledky činnosti podporujúce rozvoj dieťaťa/žiaka a triedy
3. Triedny učiteľ	3.1	Stotožniť sa s pozíciou triedneho učiteľa
	3.2	Spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania
	3.3	Podieľať sa na rozvoji školy

1. OBLASŤ DIEŤA/ŽIAK/TRIEDA

Kompetencia 1.1 Identifikovať individuálne charakteristiky a potreby dieťaťa/žiaka

Triedny učiteľ má vedomosti o:

- individuálnych charakteristikách dieťaťa/žiaka a ich vplyve na správanie a učebné výsledky dieťaťa/žiaka,
- špecifických výchovno-vzdelávacích potrebách dieťaťa/žiaka,
- metódach a nástrojoch identifikácie individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka,
- vplyve rozličného sociokultúrneho prostredia rodiny na výchovu a vzdelávanie dieťaťa/žiaka,
- možnostiach spolupráce s inými aktérmi výchovno-vzdelávacej činnosti a zákonnými zástupcami dieťaťa/žiaka pri identifikácii individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka.

Triedny učiteľ je spôsobilý:

- používať metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky na identifikáciu individuálnych charakteristík a potrieb dieťaťa/žiaka,
- používať metódy a nástroje na posúdenie vplyvu sociokultúrneho prostredia na osobnosť dieťaťa/žiaka,
- interpretovať výsledky pedagogického diagnostikovania dieťaťa/žiaka a triedy,
- spolupracovať s aktérmi výchovno-vzdelávacej činnosti a zákonnými zástupcami dieťaťa/žiaka pri identifikovaní individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Triedny učiteľ:

- *používa metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky na identifikáciu individuálnych charakteristík a potrieb dieťaťa/žiaka,*
- *používa metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky na posúdenie vplyvu sociokultúrneho prostredia na osobnosť dieťaťa/žiaka,*
- *analyzuje zistenia pedagogického diagnostikovania a vyvodzuje závery pre optimalizáciu rozvoja osobnosti dieťaťa/žiaka,*
- *sumarizuje a vyhodnocuje zistenia od iných aktérov výchovno-vzdelávacej činnosti.*

Kompetencia 1.2 Identifikovať špecifiká triedy ako sociálnej skupiny

Triedny učiteľ má vedomosti o:

- charakteristikách a dynamike sociálnej skupiny,
- negatívnych formách správania sa,
- metódach a nástrojoch na identifikáciu charakteristík a dynamiky sociálnej skupiny,
- metódach a nástrojoch na identifikovanie negatívnych foriem správania sa v skupine.

Triedny učiteľ je spôsobilý:

- používať metódy a nástroje na identifikáciu charakteristík a dynamiky sociálnej skupiny,
- používať metódy a nástroje na identifikáciu negatívnych foriem správania sa v skupine,
- interpretovať zistenia o špecifikách skupiny a využívať ich pri práci s triedou.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Triedny učiteľ:

- *používa metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky na identifikáciu charakteristík a dynamiky skupiny,*
- *používa metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky na odhalenie negatívnych foriem správania sa v triede v spolupráci s aktérmi výchovy a vzdelávania,*
- *analyzuje zistenia o triede ako sociálnej skupine a navrhuje intervencie v práci s triedou.*

2. OBLASŤ RIADENIE TRIEDY A DIEŤAŤA/ŽIAKA

Kompetencia 2.1 Plánovať činnosti podporujúce rozvoj dieťaťa/žiaka a triedy

Triedny učiteľ má vedomosti o:

- vzdelávacích koncepciách a teóriách výchovy,
- vnútorných predpisoch školy súvisiacich s činnosťami triedy a o školskom vzdelávacom programe,
- zásadách plánovania činnosti triedy a dieťaťa/žiaka,
- zásadách tvorby individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu dieťaťa/žiaka,
- všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s prácou triedneho učiteľa.

Triedny učiteľ je spôsobilý:

- plánovať činnosť triedy a dieťaťa/žiaka v súlade s diagnostickými zisteniami, aktuálnymi vnútornými predpismi školy a obsahom školského vzdelávacieho programu,
- vytvoriť plán aktivít a výchovných postupov podporujúcich utužovanie kolektívu, pozitívnej klímy v triede a rozvoj dieťaťa/žiaka,
- vytvoriť individuálny výchovno-vzdelávacích program pre dieťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- spolupracovať s ostatnými aktérmi výchovy a vzdelávania pri tvorbe plánov činnosti triedy a pri tvorbe individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu pre dieťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Triedny učiteľ:

- vytvára plán činnosti triedy v súlade s diagnostickými zisteniami, aktuálnymi metodickými pokynmi a obsahom školského vzdelávacieho programu,
- vytvára individuálny výchovno-vzdelávacích plán pre dieťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s diagnostickými zisteniami.

Kompetencia 2.2 Realizovať činnosti podporujúce rozvoj dieťaťa/žiaka a triedy

Triedny učiteľ má vedomosti o:

- zásadách efektívnej pedagogickej komunikácie,
- zásadách riadenia triedy,
- poradenstve vo výchove a vzdelávaní,
- výchovných stratégiách podporujúcich rozvoj triedneho kolektívu a jednotlivca,
- vplyve klímy triedneho kolektívu na socializáciu žiaka,
- možnostiach a postupoch riešenia negatívnych foriem správania sa dieťaťa/žiaka alebo skupiny,
- organizovaní triednych aktivít,
- hodnotení dieťaťa/žiaka a klasifikácii žiaka,
- výchovných stratégiách pri riešení konfliktov v sociálnej skupine,
- príslušnej pedagogickej dokumentácii.

Triedny učiteľ je spôsobilý:

- uplatňovať zásady efektívnej pedagogickej komunikácie,
- aplikovať výchovné stratégie podporujúce rozvoj triedy ako sociálnej skupiny,
- poskytovať poradenstvo vo výchove a vzdelávaní deťom/žiakom a iným aktérom výchovy a vzdelávania,
- ovplyvňovať tvorbu pozitívnej klímy v triede,
- flexibilne prispôbovať podmienky a prostredie podnecujúce rozvoj osobnosti dieťaťa/žiaka,
- organizovať triedne aktivity,
- hodnotiť správanie sa žiakov v triede,
- implementovať metodiku riešenia konfliktov v triede,
- viesť príslušnú pedagogickú dokumentáciu.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Triedny učiteľ:

- komunikuje s dieťaťom/žiakom a triedou v súlade s princípmi efektívnej pedagogickej komunikácie,
- uplatňuje vhodné výchovné stratégie podporujúce rozvoj triedy ako sociálnej skupiny,
- vytvára a podporuje pozitívnu klímu v triede,

- využíva vhodné stratégie na eliminovanie negatívnych foriem správania,
- organizuje triedne aktivity,
- hodnotí správanie dieťaťa a žiaka v súlade s metodickými pokynmi,
- vedie príslušnú pedagogickú dokumentáciu v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Kompetencia 2.3 Evalvovať výsledky činnosti podporujúce rozvoj dieťaťa/žiaka a triedy

Triedny učiteľ má vedomosti o:

- možnostiach získavania spätnej väzby od detí/žiakov, zákonných zástupcov a ďalších aktérov výchovy a vzdelávania s cieľom korigovať a optimalizovať plány a rozhodnutia,
- princípoch pedagogickej reflexie,
- metódach a nástrojoch evalvácie triednictva.

Triedny učiteľ je spôsobilý:

- reflektovať vlastné výchovné postupy,
- využívať spätnú väzbu od aktérov výchovy a vzdelávania pri evalvovaní činnosti podporujúcej rozvoj dieťaťa/žiaka a triedy,
- využívať príslušnú pedagogickú dokumentáciu pri evalvovaní činnosti podporujúcej rozvoj dieťaťa/žiaka a triedy,
- analyzovať, interpretovať výsledky evalvácie triednictva a navrhovať ďalšie postupy/intervencie.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Triedny učiteľ:

- priebežne získava spätnú väzbu od triedy/jednotlivcov a od iných aktérov výchovy a vzdelávania pri evalvovaní činnosti podporujúcej rozvoj dieťaťa/žiaka a triedy,
- využíva príslušnú pedagogickú dokumentáciu na evalváciu výsledkov činnosti podporujúcej rozvoj dieťaťa/žiaka a triedy,
- používa vhodné metódy a nástroje v závislosti od stanovenej oblasti evalvácie,
- interpretuje výsledky evalvácie a navrhuje intervencie na optimalizáciu činnosti podporujúcej rozvoj dieťaťa/žiaka a triedy.

3. OBLASŤ TRIEDNY UČITEĽ

Kompetencia 3.1 Stotožniť sa s pozíciou triedneho učiteľa

Triedny učiteľ má vedomosti o:

- systéme profesijného rozvoja triedneho učiteľa a možnostiach profesijného rozvoja,
- povinnostiach a funkciách triedneho učiteľa,
- trendoch v oblasti vedenia tímu a rozvoja jednotlivca,
- požiadavkách spoločnosti na výchovu a vzdelávanie jednotlivca a skupiny,
- príslušnej pedagogickej dokumentácii.

Triedny učiteľ je spôsobilý:

- stotožniť sa s rolou triedneho učiteľa,
- plánovať svoj profesijný rozvoj,
- analyzovať svoje profesijné kompetencie v kontexte profesijného štandardu,
- vystupovať a konať ako líder triedy,
- reflektovať vplyv svojho pôsobenia na skupinu a jednotlivca,
- správať sa a konať v súlade s Etickým kódexom pedagogického zamestnanca,
- viesť príslušnú pedagogickú dokumentáciu triedy.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Triedny učiteľ:

- reflektuje a priebežne vyhodnocuje úroveň svojich kompetencií v kontexte profesijného štandardu,
- na základe reflexie a sebareflexie vypracuje a realizuje plán profesijného rozvoja triedneho učiteľa,
- využíva spätnú väzbu od detí/žiakov a iných aktérov výchovy a vzdelávania na svoj ďalší profesijný rozvoj,
- využíva rôzne formy profesijného rozvoja,
- prezentuje skúsenosti získané činnosťou triedneho učiteľa v škole, na odborných fórach, v médiách,

- *vedie pedagogickú dokumentáciu triedy.*

Kompetencia 3.2 Spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania

Triedny učiteľ má vedomosti o:

- zásadách vhodnej externej komunikácie a chybách externej komunikácie,
- význame, funkciách a možnostiach spolupráce s aktérmi podieľajúcimi sa na výchove a vzdelávaní.

Triedny učiteľ je spôsobilý:

- efektívne komunikovať s aktérmi výchovy a vzdelávania,
- iniciovať spoluprácu s aktérmi výchovy a vzdelávania,
- poskytovať pomoc, podporu a poradenstvo aktérom výchovy a vzdelávania.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Triedny učiteľ:

- *využíva vhodné formy spolupráce a komunikácie s aktérmi výchovy a vzdelávania bez predpojatosti,*
- *poskytuje adekvátnym spôsobom všetky potrebné informácie o dieťati/žiakovi/triede aktérom výchovy a vzdelávania,*
- *poskytuje pomoc a poradenstvo aktérom výchovno-vzdelávacieho procesu.*

Kompetencia 3.3 Podieľať sa na rozvoji školy

Triedny učiteľ má vedomosti o:

- poslaní, hodnotách a cieľoch školy,
- organizačnej štruktúre školy,
- možnostiach rozvoja a prezentácie školy triednymi aktivitami,
- klíme školy a jej vplyve na klímu triedy.

Triedny učiteľ je spôsobilý:

- implementovať poslanie, víziu a hodnoty školy pri práci s dieťaťom/žiakom a triedou,
- plánovať a realizovať triedne aktivity podporujúce rozvoj, klímu školy a klímu triedy.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Triedny učiteľ:

- *vystupuje a koná ako reprezentant školy vo vzťahu k aktérom výchovy a vzdelávania a k verejnosti,*
- *triednickou činnosťou a angažovaním triedy v rámci rôznych podujatí a aktivít pozitívne ovplyvňuje klímu školy.*

MINISTERSTVO

ŠKOLSTVA, VÝSKUMU,
VÝVOJA A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Profesijný štandard

Uvádzajúci pedagogický zamestnanec

Kariérová pozícia:	uvádzajúci pedagogický zamestnanec
--------------------	------------------------------------

Opis profesijného štandardu

Štruktúra profesijného štandardu uvádzajúceho pedagogického zamestnanca

Profesijný štandard sa skladá zo súboru profesijných kompetencií, ktoré vytvárajú kompetenčný profil uvádzajúceho pedagogického zamestnanca. Sú zoradené do troch oblastí a opisujú profesijnú činnosť uvádzajúceho pedagogického zamestnanca:

- **Oblasť *Začínajúci pedagogický zamestnanec*** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na poznanie začínajúceho pedagogického zamestnanca v adaptačnom procese.
- **Oblasť *Adaptačné vzdelávanie*** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na procesy plánovania a prípravy, koordinovania a evalvácie adaptačného procesu, smerujúce k rozvoju začínajúceho pedagogického zamestnanca.
- **Oblasť *Pedagogický zamestnanec – špecialista*** obsahuje profesijné kompetencie súvisiace s profesiou uvádzajúceho pedagogického zamestnanca, jeho sebazdokonaľovaním, spoluprácou s aktérmi adaptačného procesu a podieľaním sa na rozvoji školy, školského zariadenia.

Každá profesijná kompetencia je naplnená požadovanými **vedomosťami** (súbory poznatkov, ktoré tvoria nevyhnutné predpoklady na výkon a správne posúdenie činností v danej kompetencii) a **spôsobilosťami** (schopnosti nadobudnuté v praktickej činnosti).

Rozsah vedomostí a kvalita zručností sú vyjadrené prostredníctvom indikátorov (preukázateľnosť kompetencie). **Indikátory** opisujú možné prejavy jednotlivých úrovní profesijných kompetencií v praxi.

Kompetenčný profil uvádzajúceho pedagogického zamestnanca:

Oblasti	Profesijné kompetencie
1. Začínajúci pedagogický zamestnanec	1.1 Identifikovať rozvojové potreby začínajúceho pedagogického zamestnanca
2. Adaptačné vzdelávanie	2.1 Plánovať adaptačné vzdelávanie 2.2 Koordinovať adaptačné vzdelávanie 2.3 Evalvovať adaptačné vzdelávanie
3. Pedagogický zamestnanec – špecialista	3.1 Stotožniť sa s kariérovou pozíciou uvádzajúceho pedagogického zamestnanca 3.2 Spolupracovať s aktérmi adaptačného vzdelávania 3.3 Podieľať sa na rozvoji školy/školského zariadenia

1. OBLASŤ ZAČÍNAJÚCI PEDAGOGICKÝ ZAMESTNANEC

Kompetencia 1.1 Identifikovať rozvojové potreby začínajúceho pedagogického zamestnanca

Uvádzajúci pedagogický zamestnanec má vedomosti o:

- platnej legislatíve a profesijnom štandarde pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca,

- požadovanej úrovni kompetencií pedagogického zamestnanca v kariérovom stupni samostatný pedagogický zamestnanec,
- metódach a nástrojoch identifikovania rozvojových potrieb začínajúceho pedagogického zamestnanca.

Uvádzaajúci pedagogický zamestnanec je spôsobilý:

- identifikovať úroveň profesijných kompetencií začínajúceho pedagogického zamestnanca vo vzťahu k profesijnému štandardu a potrebám školy/školského zariadenia.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Uvádzaajúci pedagogický zamestnanec:

- *vyberá a používa vhodné metódy a nástroje na identifikovanie rozvojových potrieb začínajúceho pedagogického zamestnanca,*
- *interpretuje výsledky identifikácie rozvojových potrieb a vyvodzuje závery pre tvorbu a úpravu programu adaptačného vzdelávania.*

2. OBLASŤ ADAPTAČNÉ VZDELÁVANIE

Kompetencia 2.1 Plánovať adaptačné vzdelávanie

Uvádzaajúci pedagogický zamestnanec má vedomosti o:

- teoretických východiskách a aktuálnych trendoch vo vedných disciplínach, ktoré sa viažu na komplexný rozvoj začínajúceho pedagogického zamestnanca,
- pedagogickej dokumentácii, koncepčných a ďalších dokumentoch školy/školského zariadenia,
- všeobecne záväzných právnych predpisoch vzťahujúcich sa na tvorbu programu adaptačného vzdelávania.

Uvádzaajúci pedagogický zamestnanec je spôsobilý:

- plánovať adaptačné vzdelávanie v súlade s individuálnymi potrebami začínajúceho pedagogického zamestnanca a v súlade s potrebami školy/školského zariadenia,
- multidisciplinárne spolupracovať pri plánovaní adaptačného vzdelávania.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Uvádzaajúci pedagogický zamestnanec v spolupráci so začínajúcim pedagogickým zamestnancom vytvorí program adaptačného vzdelávania s dôrazom na:

- *dosahovanie úrovne jeho profesijných kompetencií v kariérovom stupni samostatný pedagogický zamestnanec,*
- *individuálne rozvojové potreby začínajúceho pedagogického zamestnanca,*
- *súlad s pedagogickou koncepciou školy/školského zariadenia,*
- *postupné preukazovanie dosiahnutej úrovne kompetencií formou adaptačného portfólia.*

Kompetencia 2.2 Koordinovať adaptačné vzdelávanie

Uvádzaajúci pedagogický zamestnanec má vedomosti o:

- adaptačnom procese a jeho koordinácii,
- metóde, nástrojoch a technikách hospitačného pozorovania,
- metódach a technikách spätnej väzby, reflexie a individuálneho poradenstva.

Uvádzaajúci pedagogický zamestnanec je spôsobilý:

- koordinovať priebeh adaptačného vzdelávania,
- využívať metódu a nástroje hospitačného pozorovania začínajúceho pedagogického zamestnanca vo výchovno-vzdelávacom procese,
- poskytovať individuálne poradenstvo začínajúcemu pedagogickému zamestnancovi na základe spätnej väzby a reflexie.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Uvádzajúci pedagogický zamestnanec:

- *priebežne kontroluje plnenie cieľov adaptačného vzdelávania podľa stanovených kritérií,*
- *poskytuje individuálne poradenstvo začínajúcemu pedagogickému zamestnancovi na základe spätnej väzby a reflexie,*
- *zapája začínajúceho pedagogického zamestnanca do prípravy a organizácie školských akcií,*
- *využíva metódu a nástroje hospitačného pozorovania začínajúceho pedagogického zamestnanca vo výchovno-vzdelávacom procese,*
- *uplatňuje pravidlá efektívnej komunikácie na podporu a oceňovanie nadobudnutých zručností začínajúceho pedagogického zamestnanca,*
- *usmerňuje začínajúceho pedagogického zamestnanca v tvorbe adaptačného portfólia.*

Kompetencia 2.3 Evalvovať adaptačné vzdelávanie

Uvádzajúci pedagogický zamestnanec má vedomosti o:

- možnostiach preukazovania profesijných kompetencií,
- metódach a nástrojoch formatívneho hodnotenia začínajúceho pedagogického zamestnanca v adaptačnom procese.

Uvádzajúci pedagogický zamestnanec je spôsobilý:

- evalvovať priebeh adaptačného vzdelávania začínajúceho pedagogického zamestnanca,
- porovnať úroveň nadobudnutých kompetencií začínajúceho pedagogického zamestnanca na vstupe a výstupe adaptačného vzdelávania,
- hodnotiť dosiahnuté profesijné kompetencie začínajúceho pedagogického zamestnanca vo vzťahu k profesijnému štandardu samostatného pedagogického zamestnanca,
- zostaviť záverečné hodnotenie o ukončení adaptačného vzdelávania.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Uvádzajúci pedagogický zamestnanec:

- *vyhodnocuje úroveň profesijných kompetencií začínajúceho pedagogického zamestnanca vo vzťahu k profesijnému štandardu samostatného pedagogického zamestnanca,*
- *podporuje sebareflexiu a sebahodnotenie začínajúceho pedagogického zamestnanca v súlade s cieľmi, obsahom a úlohami adaptačného vzdelávania,*
- *vypracuje záverečné hodnotenie o ukončení procesu adaptačného vzdelávania.*

3. OBLASŤ PEDAGOGICKÝ ZAMESTNANEC – ŠPECIALISTA

Kompetencia 3.1 Stotožniť sa s kariérovou pozíciou uvádzajúceho pedagogického zamestnanca

Uvádzajúci pedagogický zamestnanec má vedomosti o:

- princípoch a aktuálnych trendoch pedeutológie,
- požiadavkách kladených na kariérovú pozíciu uvádzajúceho pedagogického zamestnanca.

Uvádzajúci pedagogický zamestnanec je spôsobilý:

- identifikovať osobnostné dispozície, hodnoty a úrovne vlastných profesijných kompetencií,
- stanoviť si ciele sebarozvoja profesijných kompetencií v súvislosti s kariérovou pozíciou uvádzajúceho pedagogického zamestnanca.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Uvádzajúci pedagogický zamestnanec:

- *reflektuje a priebežne vyhodnocuje úroveň svojich kompetencií v kontexte profesijného štandardu uvádzajúceho pedagogického zamestnanca,*
- *využíva možnosti a rôzne formy celoživotného vzdelávania v súlade so stanovenými cieľmi sebarozvoja profesijných kompetencií.*

Profesijná kompetencia 3.2 Spolupracovať s aktérmi adaptačného vzdelávania

Uvádžajúci pedagogický zamestnanec má vedomosti o:

- organizačnej štruktúre školy/školského zariadenia a úlohách špecialistov a odborných zamestnancov školy/školského zariadenia,
- možnostiach, význame a pravidlách tímovej spolupráce.

Uvádžajúci pedagogický zamestnanec je spôsobilý:

- využívať spätnú väzbu na skvalitnenie tímovej spolupráce,
- využívať potenciál tímovej spolupráce v adaptačnom procese.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Uvádžajúci pedagogický zamestnanec:

- *iniciuje a navrhuje rôzne aktivity v rámci tímovej spolupráce v procese adaptačného vzdelávania,*
- *používa rôzne formy spolupráce s aktérmi adaptačného vzdelávania.*

Kompetencia 3.3 Podieľať sa na rozvoji školy/školského zariadenia

Uvádžajúci pedagogický zamestnanec má vedomosti o:

- koncepcných a interných dokumentoch školy/školského zariadenia,
- ďalšej dokumentácii školy/školského zariadenia.

Uvádžajúci pedagogický zamestnanec je spôsobilý:

- vykonávať špecializované činnosti uvádzajúceho pedagogického zamestnanca v súlade s hodnotami školy/školského zariadenia.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Uvádžajúci pedagogický zamestnanec:

- *prezentuje vlastné odborné skúsenosti s kariérovou pozíciou uvádzajúceho pedagogického zamestnanca ostatným pedagogickým zamestnancom školy/školského zariadenia,*
- *iniciuje a poskytuje podklady na zapracovanie zmien do metodických usmernení a interných dokumentov školy/školského zariadenia.*